

Taktika za stolom u igri u četvoro

Bridž je jednim delom psihologija

Ima li neprijatnije slike od igrača bridža koji je apsolutno siguran da je najslabiji za stolom? Zbunjuje se i brlja iz straha da svaka igra ima neko skriveno značenje koje samo on, zbog svog sramnog neznanja, ne razume. I između pokušaja da dešifruje nevidljiva značenja i batrganja u sopstvenoj prirodnoj nesigurnosti, proizvodi serije igara koje biste morali da nazovete "brljotinama". Stavite istog momka da igra u svom lokalnom klubu gde je igrao hiljadama puta ranije i gde zna da je dobar kao i svako drugi i on ne čini takve zločine. On čini svoje *sopstvene* greške, da se razumemo, iste greške koje je činio celog života, ali im dodaje nove, zasnovane na nervozi.

Zar iz ovoga ne postaje očigledno kakvo treba da bude vaše ponašanje prema partneru? *Ponašajte se prema njemu kao prema šampionu, što on nije.*

Naravno, ako ste uvek smatrali da je svrha bridža zabava, ovaj vam savet nije potreban. Prirodno ćete da usvojite tolerantan pristup prema osobenostima svog partnera, jer shvatate da će bilo koji drugi pristup odmah da uništi svačiju zabavu.

Tretirati partnera kao ljudsko biće je najisplativiji metod, bez obzira iz kog razloga igrate bridž. Možda igrate iz materijalne koristi... ili da utičete na svog šefa... ili da pokažete komšijama kakvim neotkrivenim rezervama inteligencije raspolazete. Postoji mnogo bednih razloga za igranje bridža, ali to je vaša stvar. Činjenica ostaje: pažljivo postupanje sa partnerom će da popravi vaš rezultat. Kao što neki vodeći profesionalci rade već godinama, veliki osmeh upućen partneru vredi bar 200 poena po roberu.

Ponekad to zahteva gvozdenu volju, ali je bolje da se potrudite. Svaki čas nepoznati partner bi završio sa kasapljenjem deljenja i upitao me: "Jesam li mogao da napravim više?" I ja bih morao da potiskujem goruću želju da mu kažem: "Ne na način na koji si igrao." Pa se ujedem za jezik, jer sam pre mnogo godina otkrio da je mudrije reći nešto umirujuće, kao: "Dobro ste igrali, partner," ili "Imali ste tešku distribuciju." Ponekad bi partner igrao dva pika i pradio tri kada je trebalo da uđe u četiri i napravi pet, u kom slučaju bih rekao: "Dobro ste stali, partner, pali bismo manšu". Trebalo bi nam četiri takva deljenja za rober, ali, kada bih mu rekao groznu istinu o njegovoj igri, postao bi nervozan i bili bismo srećni da ustanemo od stola sa bilo čim.

Isto važi i za licitaciju. Imao sam partnere koji su podržavali moj otvor gotovo ni sa čim i, kada spuste karte na sto, rekli bi: "Pa, rekli su mi da ste vi dobar igrač." Jednom sam propatio jedno dugo veče sa takvim partnerom, malom starom damom koja je u svakom drugom pogledu vodila uzoran život. Kada je podigla moj otvor dva pika sa kartom obasjanom damom herc i singl devetkom pik, prokometarisao sam: "Vaš odgovor na moj otvor je jedan od najfinijih komplimenata koje sam ikada dobio." Bio je tračak žaoke u ovoj rečenici, i ne bih je izgovorio da nisam

bio siguran da ga neće primetiti. Kao što nije ni druga igračica, koja je dugo oklevala, a kojoj sam rekao: “Gospođo, sa ovim drugim oklevanjem ste svakako malo prelicitirali.” Ako potreba da date ovakvu sarkastičnu primedbu bude jednostavno jača od vas, nadam se da ćete imati partnera koji je neće shvatiti. Sa svim drugim partnerima morate da se pokorite savetu Doroti Diks. Jedna žena je pisala slavnoj novinarki da se zaljubila u jednog čoveka i da nameravaju da se venčaju, ali se pita da li da mu kaže da ima veštačke zube. Gđica Diks je odgovorila: “Držite usta zatvorena!”

Možete da profitirate s lošim partnerom

Osobina prvorazrednih igrača nije, kao što toliko drugorazrednih igrača izgleda misli, sposobnost da poduče i prosvetle slabijeg partnera za stolom. Ovo je autostrada ka propasti; za svaku lekciju koju date nervoznom partneru on će da zaboravi šest drugih koje je već naučio. Bridž sto je verovatno najgore ikad izmišljeno mesto za podučavanje. Pod lažno prijateljskim pogledom protivnika, novajlija prima lekcije (i lekove) od nadmoćnog partnera, a onda se od njega očekuje da ide i ne greši više.¹ U međuvremenu, ruke mu se tresu od nervoze, u glavi mu se vrti od pravila i propisa i želi da je kod kuće i da čita lagan roman.

Ne, osobina prvorazrednog igrača je sposobnost da *profitira* od slabijih igrača, i to ne samo od protivnika, nego i od partnera. Prvo pravilo baktanja sa osrednjim partnerom je:

NAUČI NJEGOVU IGRU I, U GRANICAMA RAZUMA, PRILAGODI SVOJU IGRU NJEGOVOJ.

Imati partnera koji stalno pravi jedne te iste greške donosi čak izvesnu prednost. Ako obraćate pažnju, brzo ćete da naučite koje su to greške, a protivnici neće. A često ćete moći da okrenete njegove greške u svoju korist. Ali, ako počnete da ga podučavate za stolom, šta će da se desi? On će da pokuša da ispravi svoje osnovne greške, ponekad će da uspe a ponekad neće, i niko neće imati predstavu šta u kom trenutku misli. Ranije ste ga makar *vi* razumeli.

Nekada, u dragim davnim danima koji sežu izvan ljudskog sećanja, igrao sam sa čovekom kome nije moglo da uđe u glavu da atak kraljem pokazuje posedovanje dame ili asa. Prvi put kada sam igrao sa njim mnogo me je koštao. Ali, umesto da vrištim na njega, sačuvao sam mentalni napor za proučavanje njegove igre i ubrzo sam ga dobro upoznao. Kad god sam kasnije igrao sa njim, bili smo par demona prevare. On bi atakirao kralja. Iza njega bi sedela potpuno nedužna žrtva, držeći damu. Podvukla bi se i njen partner bi uzeo asom. Ali, da li bi protivnik vratio boju na odobrenu damu s druge strane stola? Naravno, ne! Zar nije moj partner atakirao

¹ Aluzija na frazu kojom katolički sveštenik posle ispovesti otpušta vernika, *prim. Prevodioca*

kralja i pokazao da ima damu? A kada uđem u štih, hoću li da vratim boju ataka mog partnera? Ni za živu glavu! Svaki drugi partner bi imao damu, ali ne moj. Rezultat je bio da su protivnici bili izbačeni iz ravnoteže i vrlo često uopšte ne bi izvukli odobrenu damu.

Signaliziranje je druga tehnika kojom možete da manipulišete slabijim partnerom na svoju prednost i protivničku žalost. Pre nego što počnete s tim, upamtite ovo:

NEMOJTE DA DAJETE LEGALNE SIGNALE PARTNERU KOJI NE ZNA DA IH ČITA.
SIGNALIZIRATE SAMO U KORIST SVOJIH PROTIVNIKA.

Signalizacija je nejasna veština za mnoge igrače, kao gutanje mačeva, i najbolji pristup je pretpostavka da je partnerovo znanje ograničeno na škart velike i male karte. Čak i to bi moglo da bude previše; možete da sednete sa partnerom koji igra konvenciju pokojnog Čika Marksa: “Ako ti se dopada moj atak, ne zamaraj se da signaliziraš visokom kartom. Samo se nasmeši i klimni glavom”.

Sa partnerom koji se gubi u signalima, možete da koristite finu umetnost nesignaliziranja, ili signaliziranja-koje-to-nije. Pretpostavimo da ne možete da oborite kontrakt ako partner ne odigra tref. Vi škartate mali tref u prvoj prilici koju dobijete, govoreći partneru da *ne* igra tref. Partner je, naravno, slep za signale, ali protivnik nije, pa požuri da iskoristi prednost vaše “slabosti” u trefu. Možete da iskoristite ovu tehniku ne-signaliziranja da pogrešno pokažete gde su asovi, da ukažete na siglove i šikene koje nemate i uopšte da uronite protivnike u more sumnji.

Ista vrsta prevare, zasnovana na partnerovom neznanju, može da se koristi u ataku. Pretpostavimo da ste na ataku protiv tri bez aduta i da vam je najbolja boja AK972. Atak dvojkom znači da atakirate iz četvorokaratne boje i može da navede izvođača da pogrešno prebroji podelu i usvoji pogrešnu liniju igre. Ali, taj atak bi mogao da obeshrabri veštog partnera da vrati boju kada uđe u štih. Zato ovaj atak sačuvajte za partnera koji ne ume da čita karte tako dobro kao protivnici. Atak dvojkom neće da znači ništa vašem partneru; on će slepo da vam vrati boju i stavićete izvođača u težak položaj, ne zato što vam je partner bistar, nego zato što je upravo obrnuto. To je ono što podrazumevam pod okretanjem partnerovih nedostataka u svoju korist.

Naročita vrsta demona: tiranin

Šta možete da učinite sa nadmoćnim partnerom, ili sa partnerom koji *misli* da je nadmoćan, je savim druga stvar. Nikada ne možete da ga okrenete u svoju korist, a prečesto ne možete ni da ga učutkate. Jedan način postupanja s njim je da se izvinite, zgrabite kaput i izađete na zadnja vrata. Imam prijatelje koji koriste ovu strate-

giju, ali, ona ima jednu manu: prekida igru. Drugi, kao Elmer Dejvis¹, trpe takve partnere i kasnije daju oduške svojim osećanjima u štampi. Kao što je napisao u “Harpers bazaru” pre tri decenije: “Osoba koja oseća da je neophodno da svako deljenje zaključi magisterijalnim ispravljanjem partnera (i, možda, isto tako i protivnika) nema mesta za briž stolom niti igde drugde gde može da dođe u dodir sa civilizovanim bićima”. Kao i obično, Dejvis je pogodio cilj ali, na nesreću, tirani o kojima je govorio su među nama da tu i ostanu, kao što je istorija jasno pokazala i što pre naučimo da im se prilagodimo, naša igra će da bude bolja.

Bridž tiranin je osoba koja igra iz razloga potpuno suprotnih normalnim. Nikada nije pomislio da je bridž zabava, ili bi bar trebalo da bude. On je kao igrač golfa kome krvni pritisak skoči na dvesta jer četvorka ispred njega igra previše sporo, ili ljubitelj košarke koji pokušava da udari sudiju. Kada biste ikada kucnuli te ljude po ramenu dok su na vrhuncu besa i imali hrabosti da ih upitate: “Oprostite, ali, da li se vi zabavljate?”, odgovorili bi vam samo zapanjenim pogledom. Oni nisu tu da vide šta valja i da u tome uživaju, nego da vide šta ne valja i da zbog toga besne. I baš zbog toga partner-tiranin dolazi u bridž klub da igra.

Ništa više ne kvari prijatan, radostan bridž od jedne od ovih pokvarenih jabuka. Možete da igrate sa druga dva igrača koji su oličenje radosti i veselja ali, ako je jedan jedini tiranin za stolom, cela igra poprima njegov karakter. A život njegovog partnera biva nepomućena tuga.

Ovakva tiranija nanosi više štete nego neznanje, netačnost i loše karte zajedno, jer donosi paru upravo suprotno od onoga što mu treba – uzajamnog poverenja, topline i drugarstva koji doprinose opuštenom odnosu u kom duhovni napor i cvetaju. Tiranija ima mnogo oblika, od kojih je najočigledniji izliv žuči:

“Pa dobro, do đavola, sa čim ste odgovorili, partner? Mislim, niste imali ništa! Da sam otvorio pola pika, ne biste mogli da odgovorite ni tri četvrtine bez aduta! A dao sam vam učutkujući licit. Zar ne znate šta je to sajnof? Zar nikada ništa ne *čitajte* o bridžu?”

P. Hal. Sims je bio naročito neprijatan partner i to je verovatno njegova jedina mana kao igrača. Jednom ga je jedna dama pitala kako je odigrala. “Poput milionera”, rekao je Sims. Kada ga je drugi partner pitao kako treba da odigra ruku, Sims je promuklo odgovorio: “Pod lažnim imenom!”

Ali, Sims je makar imao intelektualne sposobnosti da nadoknadi neprijatnosti koje je ponekad zadavao partnerima svojim ostrim jezikom. Prosečna, baštenska vrsta tiranina nema takvih sposobnosti; on je jednostavno pročitao jedno poglavlje više od svog partnera, ili igra mrvu duže, ili jednostavno ima snažan glas i loše vaspitanje, što je sumnjiva kombinacija.

¹Davis, Elmer (1890-1958). Novinar i urednik *Nju Jork Tajmsa*. Veliki kritičar MekKartnijeveg lova na veštice. *prim.Urednika*

Najuobičajeniji ishod ove partnerske tiranije je podlicitiranje, iz mnogih razloga. Uglavnom prosto izgleda sigurnije podlicitirati sa tiraninom, čak i ako je podlicitiranje matematički skupo. Dospete do kontrakta tri pika i lako napravite četiri. Partner-tiranin može da bude ozlojeđen, ali će obično da se uzdrži jer, naposljetku, 90 poena je upisano ispod crte i njegov par je napravio *nešto*. Ali ako izlicitirate četiri i napravite tri, partner se izbezumi jer protivnici dobijaju 50 ili 100 ili 200 poena. Sada kaže: “Zašto ste, za ime sveta, otišli tako visoko?”

Otud sklonost ka podlicitiranju; štiti nas od takvih tipičnih partnera-tirana. Činjenica da partner pokazuje nepoznavanje elementarne aritmetike ne menja ništa na stvari. Većina nas radije popušta idiotu nego što reskira da dobije njegove glasne grdnje. Jednostavan pogled na dva lista o kojima smo govorili pokazaće matematičku stvarnost koju partner-tiranin ne poznaje. Kada izlicitiramo tri pika i napravimo četiri, upisujemo 90 poena ispod crte i 30 iznad, ali propuštamo bonus za manšu, prvu manšu ili čak 700 poena bonusa za rober. Gubitak, putem podlicitiranja, je negde između 300 i 700 poena. Ali, partner-tiranin je ćutao. U drugom slučaju, kada izlicitiramo četiri i napravimo tri i partner eksplodira, rizikovali smo 50 ili 100 kaznenih poena zarad dobitka od 300 do 700 poena. Šanse su vrlo čvrsto u našu korist i bili bismo ludi da ne preuzmemo rizik. Kao što je često slučaj sa tiranima, ovaj se nervira kada treba da je zadovoljan i zadovoljan je kada treba da se nervira.

Imao sam prijatelja koji igra kontrakt bridž otprilike tri sata kraće od Harolda Vanderbilta (koji je izmislio igru) i još uvek pravi iste greške. Moj prijatelj je potpuno imun na bridž; ponekad čak zaboravlja da upiše rezultat, greška koju ne čine igrači stariji od šest godina.

Pa ipak, ja se s njim veoma dobro slažem. Upisali smo mnogo topova na turnirima, osvojili neke turnire i tu i tamo pokupili neki sitniš u rober bridžu. Razlog je što ga razveseljavam; govorim mu kako je napredovao, hvalim ga i slavim kada izvede jednu od svojih retkih (i često slučajnih) dobrih igara. Ponosim se što iz njega izvlačim 105 odsto.

A šta se dešava kada igra rober sa nekim tiraninom? Na prvu uvredu sa druge strane stola, moj prijatelj se izgubi. Prelicitira i podlicitira, atakira jaku boju protivnika, ne vidi ni jedan jedini signal. A grubi tiranin koji ga maltretira dobija tačno ono što zaslužuje: loš rezultat.

Priznajem da nema jednostavnog načina za postupanje sa tiraninom. Moj sopstveni pristup (za koji priznajem da ne radi uvek) je da se slažem sa svim što kaže. “U pravu ste, partner,” kažem ja, “da sam video ostale listove uradio bi to što kažete. Ali, potpuno ste u pravu. Loše sam licitirao.” Ovo ih često učutka. Ako kažete da ste pogrešili, to kanda zadovoljava neke njihove unutrašnje iskonske žudnje, pa vas ostave na miru.

Sada retko imam problem partnera-siledžije, pa možda više nisam tako vešt u postupanju sa njima kao što sam nekada mislio da jesam. Na duže staze, bio sam srećniji od većine. Moja igra je dosegla nivo na kom je bilo teško postupati grubo sa mnom. Ali, čak i danas, nakon decenija građenja ugleda, ponekad sednem sa partnerom koji pokušava da mi objasni finije detalje igre. Finijih detalja igre koje svi mi treba da naučimo i nema mnogo, ali, ponekad me “ispravljaaju” prosečni klupski igrači kojima će prvi master poeni stići sledećom poštom, ako uopšte stignu. Tada nije lako biti filozof.

Budite oprezni! Potreba za podučavanjem je loše ponašanje, loš bridž i loše ekonomisanje. A kada sledeći put neki pompezni cepidlaka pokuša da vam održi lekciju iz bridža, zaurajte natrag i recite mu:

“Učitelju, pouči samoga sebe. I još nešto, što bi rekla Doroti Diks...”

Ovo nije grubost. Ovo je samozaštita.

Tri saobraćajna propisa

Većina vrhunskih igrača bridž definiše “grešku” kao licit ili igru koje oni ne bi izveli. Ne delim ovo nadmoćno mišljenje, ali imam snažna lična osećanja prema temi taktike i ponašanja za stolom. Čini mi se da postoje izvesne stvari koje se *ne* čine za bridž stolom bilo da su kršenja pravila kontrakt bridža ili ne. Neke od ovih grešaka će jednostavno da vas koštaju poena; druge će da vas koštaju prijatelja.

Moj možda najjači lični otpor je protiv preteranog pića za bridž stolom. Teško je zauzeti ikakav stav protiv alkohola a da ne ispadnete puritanac, pa mi dozvolite da naglasim da su neki moji najbolji prijatelji ispičuture, a i ja sam nemam ništa protiv povremene čašice. Piće može da bude dobra zabava, a i bridž može da bude dobra zabava, ali zajedno ne donose ni dobru zabavu ni dobar bridž. Kako bi moglo da bude drugačije? Šta god neko rekao u korist alkohola, nije poznat po pozitivnim efektima na čovekovu moć rasuđivanja. A bridž je, prvo i pre svega, igra rasuđivanja. Reći da alkohol oživljava bridž je isto kao reći da vezivanje klizaljki hokejaša Gordija Houva¹ jedne za drugu oživljava njegovu igru.

Imam takođe otpor prema preteranoj priči tokom odigravanja, iako mi to obično znači novac. Stalno čavrljanje razbija pažnju većine igrača ali, iz nekog razloga, jedva da ima uticaja na moju koncentraciju. Skliznem u sopstveni tihi svet, sagrađen od pedeset dve karte i izvesnih verovatnoća, i sav razgovor na svetu ne može da me dosegne. Ali za prosečnog igrača razgovor je smrtonosan; razbija mu koncentraciju i menja prirodu igre. Protivnici koji pričaju dok igraju slem, na primer, obogatiće vas ako možete da ih nadete dovoljno. Gotovo uvek će toliko da pričaju

¹Howe, Gordon (r. 1928). Čuveni kanadsko-američki profesionalac u hokeju na ledu.*prim.Urednika*

da će da padnu. Zašto? Vi, kao igrač odbrane, obično imate mnogo manje da pamтите nego izvođač; imate samo jednu ili dve karte koje mogu da uzmu štih. Ali, izvođač mora da odobri sve svoje karte, ili sve osim jedne. On je taj kome treba tišina, i on je taj koji je često samom sebi ne obezbedi.

Nakon odigrane ruke, često je korisno porazgovarati o njoj, ali sa navikom dugotrajnih analiza može da se pretera. Moje lično mišljenje je da je produžena diskusija nepristojna, osim ako nije od očiglednog interesa za sva četiri igrača. Mečevi između dva partnera u vikanju dok protivnici uzrujano sede pored njih su *de trop*.¹

Većinu ovih nepristojnosti bilo bi moguće izbeći kada bi igrači pamtali da bridž nije igra parova, kao što svi stalno ponavljaju, nego igra u četvoro. Protivnici nisu tu samo da vama i vašem partneru obezbede prijatno veče; oni su tu takođe da igraju, da se malo zabavljaju, i treba da se s tim pomirite. Mrštim se na ostatke badavadžijskog ponašanja kao što je automatska razmena listova sa partnerom čim osvoje kontrakt, tako da svaki od njih može da sedi tamo i značajno klima glavom dok se od jadnih protivnika, koji razumljivo jedva čekaju da počnu sa igrom, očekuje da budu strpljivi dok se uzajamna inspekcija ne okonča. Stvar koja treba da se upamti je da protivnici ne mogu da dodaju jedan drugom svoje karte i tuguju nad partnerskom licitacijom; pa nema razloga zašto bi vi to činili.

Nekada sam pripadao bridž klubu gde je ova navika bila potpuno i pažljivo okončana, zahvaljujući jednom besnom igraču za kog je ovo bila anatema. Kad god bi protivnici kliznuli svoje karte jedan drugom, ovaj momak bi ih presreo i raširio.

“Oh, izvinite,” rekao bi, “jednostavno sam video karte ovde na sredini stola i automatski ih uzeo.”

Kad bi se protivnici naljutili i tražili kaznu, ovaj čovek bi se leđeno zagledao u njih i upitao sa veličanstvenim dostojanstvom: “A prema kom odeljku pravila tražite kaznu za mene?” Naravno, nije bilo odgovora na ovo; ništa u pravilima vas ne sprečava da uzmete složen list sa stola, bacite ga u vatru ili zamenite za sopstveni. Igrači treba da drže svoje karte u rukama; čine li drugačije, to je na sopstveni rizik.

Kada sve zavisi od anonimnosti vaše karte

Sve ovo gore možete, ako želite, da pripisete ličnom osobenjaštvu postarijeg igrača bridža. Vaša igra neće trpeti – ili bar neće mnogo – ako odaberete da zanemarite moje lične saobraćajne propise.

Hajde sada da pogledamo neke taktike za stolom koje mogu da vas koštaju poena, i to mnogo poena. Za početak, razmotrite način na koji slažete svoje karte.

¹*De trop* (franc.) – previše, preterano. *prim. Prevodioca*

Mislite da nije važno? Pa, ne bi trebalo, ali jeste. Svaki čas naletećete na lukavca koji vrlo pažljivo posmatra kako ih slažete i, ako ne obratite pažnju, uskoro će biti u stanju da uoči singlove, šikene, dužine i ostale sitne ali vredne stvari o vašem listu. (Ti lukavci nikada nisu pravi pobednici; u glavama imaju previše trikova i premalo čvrstog bridž znanja. Ali, oni mogu da vas dobiju u kratkoj, skupoj tri ako ne znate kako da ih dočekate).

Prosečan igrač slaže svoje karte s leva na desno u opadajućem nizu, ovako:

♠ AKJ9 ♥ 10976 ♦ QJ7 ♣ AJ

Sada pogledajte šta kažete veštom protivniku ako ovaj način slaganja postane vaš stalni. On zna da je najdalja desna karta najniža u svojoj boji. Obrnuto, zna da je krajnja leva karta najviša u svojoj boji. A pogledajte šta se dešava ako vam je list složen ovako:

♠ 2 ♥ AQJ987 ♦ AKQ63 ♣ A

Čim odigrate dvojku pik sa leve strane svog lista, protivnici znaju da nemate više pikova. (Ako vam je dvojka najveća, ne možete ih imati više). Čim odigrate asa tref sa desne strane svog lista, znaju da nemate više trefova. (Ako vam je as najmanji, ne možete da ih imate više). Ovi primeri su prepojednostavljeni, ali ne i preterani. Karta sa leve strane ne mora da bude dvojka da bi vas odala. Pretpostavimo da je šestica, ali jedan od protivnika, videći svoj list i sto, može da vidi peticu, četvorku, trojku i dvojku; sada zna da igrate iz singla. Postoji mnogo varijacija na ovu temu i jednostavan, pravolinijski način da rešite problem: ne redajte svoje karte uvek na isti način. Iznad svega, nikada ne stavljajte singlove i dublove na krajeve lista. Takođe nije dobro ređanje aduta na desnu stranu, kao što rade mnogi igrači. I ja sam to radim, ali samo zarad obrazovanja kibicera, te mnogo vredane sorte koju želim da okuražim. Dok ne počne da vas prati odred kibicera, bilo bi dobro da menjate slaganje svojih karata i niko neće moći da čita njihove anonimne poledine.

Slučaj nestale karte

Pretpostavljam da ne treba da vam savetujem da pazite da stavite sve karte jedne boje zajedno i da ne pomešate karone sa herčevima itd, ili treba? Spisak zvezda koje su počinile ovu klasičnu grešku bi se čitao kao “Ko je ko u bridžu”, a na tom spisku biste lako našli i ime Srdačno Vašeg. Priče o mojim sopstvenim pogrešnim ređanjima karata su isuviše bolne za mene, pa ću da vam ispričam o podeli koja je igrana u Redingu, Pensilvanija, kada je moj stari prijatelj Dr Leon Altman čuo svog partneta da otvara dva bez aduta. Dok je imao dovoljno poena da skoči u četiri bez aduta, ali je podigao samo do skromnih tri bez aduta, što je odmah

kontrirano i rekontrirano. Dokov partner je pao 1600 poena i objasnio: “Oprosti, složio sam pogrešno jednu kartu.”

Dok je nevino upitao: “Samo jednu?”

Na jednom turniru, igrao sam, kao East, sa drugim mojim starim prijateljem, Persijem Širdaunom¹ zvanim “Šorti”² iz Toronta. Pojavila se ova podela:

	♠ 964	
	♥ AJ965	
	♦ 86	
	♣ 1075	
♠ J8		♠ A10
♥ 832		♥ 1074
♦ QJ107		♦ 9532
♣ KJ93		♣ 8642
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> N W E S </div>	
	♠ KQ7532	
	♥ KQ	
	♦ AK4	
	♣ AQ	

South je odigravao šest pikova. Šorti je atakirao damu karo, koju je South uzeo u ruci. Zatim je izvođač odigrao kralja pik, držeći ruku na način koji nije ostavljao sumnju da kralj uzima štih. Bio je vidljivo šokiran kada sam uzeo kralja svojim asom pik. Zapiljio se u svoje karte i sumnjivo pomerio jednu kartu sa jednog kraja lista na drugi. Sada je svako za stolom znao šta se desilo: stavio je pogrešno asa trefa na čelo pikova. Mislio je da ima sedmi AKQ pik i singl damu tref.

Nisam imao bolji plan pa sam vratio mali tref. South je uzeo asom i odigrao damu pik. Pala su oba preostala onera i slem je postao neoboriv. Šorti je kasnije rekao: “Izvini, Čarli, mogao sam da ga oborim.” Objasnio je da je mogao da atakira kralja tref. South bi odigrao svoju damu za koju je mislio da je singl i, kada bi otkrio da je as tref u pogrešnom stadu, ne bi mogao da povрати taj štih. Šorti je bio u pravu; mogao je da obori slem, ali samo da je bio dovoljno vidovit da zna da je South pogrešno složio karte. Što je još tužnije, South ne bi izlicitirao slem da ih je ispravno složio i svakako ne bi primenio uspešnu liniju igre na koju je bio primoran. Ima negde pouka u ovoj priči i mislim da glasi otprilike ovako: ako ne možete da budete pažljivi, imajte sreće. Ovo je isto tako dobar savet kao i svaki drugi, i treba da ga cenite.

¹*Sheardown, E. Percy* (1911-1993). Tokom više decenija najbolji kanadski igrač i prvi Kanadanin koji je dobio titulu *Life Master* (1948). Učitelj najpoznatijih kanadskih igrača. *prim. Urednika*

²Shorty (engl.) – kratki, mali, malog rasta. *prim. Prevodioca*

Onaj ko okleva...

Drugi dobar savet je da izbegavate produžena oklevanja, odnosno trans.¹ Postoji nekoliko vrsta transa. Postoji trans koji služi da zbuni protivnika kao, na primer, kada igrač ima singl i želi da navede protivnika da misli da ima više od jedne karte. Ovo je najobičnija sramota i temelj za isključenje iz većine klubova, kao što bi trebalo da bude. Postoji druga vrsta transa kada igrač pokušava da zamisli ili “prebroji” podelu. Za izvesno razumno vreme, ovaj trans je potpuno dozvoljen. Pred važno odigravanje, kao što je atak, čak se i preporučuje. A kada istekne to razumno vreme, kažem – odigrajte kartu, makar i pogrešnu. Ništa za bridž stolom nije tako važno da natera ostale igrače da izgubljeno sede dok veliki mislilac misli.

Najgori trans je informativni, brat one kontre koja kaže protivnicima gde su preostali oneri. Informativni, ili *Vestern Junion*² trans, pojavljuje se najčešće kada vas desni protivnik impasira a vi imate impasibilnu kartu, pa pokušavate da odlučite da li da je odigrate ili da se podvučete. Čim oklevate, razlike više nema; izvođač zna gde je karta i može da igra saglasno tome. Ako izvođač igra kroz vaše K2 prema AQ na stolu, zašto biste potrošili pet minuta na razmišljanje o svojoj igri? Trebalo je da znate u trenutku kada je dami spustio karte na sto da će to da se dogodi, i trebalo je već da odlučite da li da pokrijete ili da se podvučete. Ako sada odigrate odlučno i bez oklevanja, izvođaču ste, ako ništa drugo, dali šansu da pogreši stavljajući asa u momentu panike. Loša igra s njegove strane? Naravno. Ali, makar ste mu dali priliku da poćini grešku i svako malo će neki poslušni izvođač da je iskoristi.

Najmanje što možete je da budete u stanju da igrate jedan štih unapred, bilo da imate taj tajanstveni kvalitet poznat kao osećaj za karte ili ne i bilo da imate loše pamćenje kao moje ili ne. Treba da imate opštu predstavu šta ćete da uradite kada dođe do, recimo, tog osetljivog AQ herc na stolu, i treba da imate neku ideju da li da odigrate prema tom kralju pik u ruci ili da pustite da protivnici igraju pika. Ovo mogu da budu opšti vodići u vašoj glavi ali, konkretno, treba uvek da mislite jedan štih unapred. Kada uzmete štih, treba da imate jasnu ideju šta ćete da odigrate u sledećem. A tokom razvoja štih, vi odlučujete šta ćete da radite u sledećem. Kad ja to mogu, sa mojim neodgovarajućim pamćenjem, može svako.

Ali, ne misle svi unapred. Razmislite koliko puta ste videli izvođača da zapoćinje impas igrajući malu iz ruke. Sledeća ruka igra nisko, i sada izvođač pada u trans razmišljajući da li da nastavi sa impasom ili da odigra asa sa stola. Ovo je sramota koju treba kazniti penalom zbog zadržavanja igre. Kada igrač zapoćinje impas, on zna da postoje dve mogućnosti na njegovoj levoj strani: ili će igrač da odigra damu

¹Trans ovde oznaćava dugo razmišljanje, a ne posebno psihićko stanje izazvano uzbuđenjem ili hemijom. Autor koristi još jedan izraz, *huddle*, za koji nemamo odgovarajući ekvivalent. *prim. Prevodioca.*

²*Western Union*, velika amerićka telegrafska i poštanska kompanija. Sinonim za brzo slanje poruka. *p.P*

ili neće. Zašto bi onda igrač bio zapanjen kada se ostvari jedna od tih mogućnosti? Ali, suviše često jeste zapanjen, označavajući tako sebe kao igrača koji ne može da igra jedan štih unapred, ili čak ni jednu kartu unapred. Odigrao je malu iz ruke sa jednom jedinom idejom: da će odmah da izbije damu i da će njegov impas biti trenutni uspeh. Šta ako nije? On to još ne zna. To nije bridž; to je rulet ili barbut ili trik-trak, sve samo ne bridž.

Jedini tračak svetlosti na slici je što vam ne treba nikakav savet kako da pobedite ovog baksuza. Samo odgovarajte na boju i ne renonsirajte, a ostalo će da dođe samo po sebi. Naročito novac.

Brzometni čovek

Postoji vrsta igrača koji u potpunosti traži protivnapad. Ponekad će samo vaš veštački trans da sredi tipa kog ja zovem “brzinac”. Kao većina brzinača, on zna da je nevaljao, ali se pretvara da je sve to deo igre. Ovo je igrač koji ne žuri praveći svoj plan igre; kada ga je jednom napravio, baca karte na sto gotovo bez razmaka, u nadi da će da vas zbuni svojom veštinom. On želi da ostavi utisak da je smešno pokušavati odbranu protiv njegovog kontrakta; on je praktično neoboriv; ali kad već morate da igrate odbranu protiv njega, hajde da okončamo tu dosadnu stvar što je brže moguće. I tako padaju njegove karte jedna za drugom, dok mu ruke vise iznad sredine stola, čekajući da odigraju svoj sledeći siguran štih.

Najbolji način za postupanje sa brzincem je da se zavalite u stolicu, gledate svoje karte, zapalite cigaretu, još malo proučavate svoje karte, zamišljeno povlačite dim iz cigarete, zatražite od domaćice još jednu šolju kafe, još jednom pregledate svoje karte i na kraju odigrate tu četvorku tref koju ste nameravali da odigrate od početka. Naravno, ovo ne možete da radite ako ste singl, ili ako vaše oklevanje očigledno služi da prevari po pitanju impasibilne karte. To bi bilo prljavljivanje, a ja ne preporučujem prljavljivanje kao rešenje za bilo šta. Ali, kada možete da napravite etički čistu pauzu u brzinačevom ritmu, svakako to učinite. Većinu vremena brzinač pokušava, svesno ili ne, da se izvuče s nečim, i smatra da je najbolji način za to da vas brzinom ugura u grešku. To je razlog više za vas da stanete i razmislite. Budite naročito oprezni kada uspostavi niz karata i krene da ih odigrava. Imaće sledeću kartu spremnu u ruci pre nego što je štih uopšte gotov. A krajnji ishod odigravanja duge boje često je skviz. Kad ste u mogućem skvizu, potrebno vam je svo jasno razmišljanje koje možete da proizvedete, a ovo znači utrošak vremena za donošenje odluka, čak i o sasvim “automatskom” odbacivanju.

Brzinac je često tip koji, u svom dečaćkom veselju, grabi štihove i slaže ih na gomilu pre nego što ste imali priliku da vidite šta je palo. Neki idu tako daleko da sopstvenu kartu pokrivaju rukom i istovremeno uzimaju ostale tri karte. ova vrsta igrača pokušava da vam kaže: “I ja odbacujem đubre, kao i vi.” Ali, kada dođe do

skviza, postaje važno da vidite koje male karte odbacuje izvođač. Kada brzinac pokušava svoj manevar na meni, ja jednostavno zahtevam da vidim ceo štih, kartu po kartu, i u sledećem štihi postavljam isti zahtev. Nakon nekoliko puta on je više zbunjen mojim zahtevima nego što je dobio sopstvenim trikovima i prestaje sa njima, što sam od početka i želeo da učini.

Brzinčev brat od tetke je igrač koji izvlači kartu pre nego što je na redu da igra, kao da objavljuje: “Moja igra je automatska; moram da odigram ovu kartu bez obzira šta vi ostali odigrate.” Ovo može da bude vrlo neetički, na primer kada se igrač koji sedi i maše svojom “automatskom” kartom zapravo sprema da nadseče, ili kada ima impasibilnu kartu. Kada bih vam rekao imena nekih međunarodnih šampiona koji stalno prave ovu osnovnu grešku u taktici za stolom, ne biste mi verovali i terali biste me da objasnim kako su uopšte i postali šampioni.